

461.

Na osnovu člana 28 stav 1 tačka 1 alineja 3 Zakona o poštanskim uslugama ("Službeni list RCG", broj 46/05), Ministarstvo ekonomije donijelo je

PRAVILNIK

O TEHNIČKIM USLOVIMA KOJE MORAJU ISPUNJAVATI SREDSTVA I DRUGA OPREMA POŠTANSKE MREŽE

("Sl. list RCG", br. 41/06 od 30.06.2006)

Član 1

Ovim pravilnikom utvrđuju se tehnički uslovi koje moraju ispunjavati sredstva i oprema poštanske mreže, kao i uslovi za kontrolu kvaliteta poštanske mreže.

Član 2

Sredstva poštanske mreže u smislu ovog pravilnika su poštanski sandučići, kućni sandučići, zbirni sandučići i poštanski žigovi.

Oprema poštanske mreže u smislu ovog pravilnika su elektronski i mehanički uređaji i poštanski automati, koji služe za obavljanje poštanskih usluga.

1. Poštanski sandučić

Član 3

Poštanski sandučić se koristi za prijem neregistrovanih pismonosnih pošiljaka bez posredovanja lica zaposlenog kod poštanskog operatora.

Poštanski sandučići su:

1. poštanski sandučić na ključ,
2. poluautomatski poštanski sandučić,
3. samostojeći poštanski sandučić,
4. poštanski sandučić u sklopu zbirnog poštanskog sandučića.

Poštanski sandučić na ključ

Član 4

Sastavni djelovi poštanskog sandučića na ključ su:

- kućište,
- vratanaca sa tipskom bravom P-1,
- zadnji zid pripremljen za montažu na objekat,
- posebni montažni ram.

Poštanski sandučić na ključ mora da ima na prednjoj strani prorez za ubacivanje pošiljaka dužine 230 mm ± 5 mm i širine 25 mm ± 5 mm, koji ima izvedenu zaštitu od padavina.

Poštanski sandučić iz stava 2 ovog člana izrađen je od nerđajućeg čeličnog lima, debljine minimum 1 mm i zaštićen bojom PANTONE 1235C.

Dimenzije kućišta iz stava 1 ovog člana su:

- dužina 320 mm ± 5 mm
- širina 220 mm ± 5 mm
- visina 371 mm ± 5 mm

Dimenzije vratanaca su:

- dužina 165 mm ± 5 mm

širina 180 mm ± 5 mm.

Poluautomatski poštanski sandučić

Član 5

Sastavni djelovi poluautomatskog poštanskog sandučića su:

- kućište,
- mehanizam na donjoj stranici,
- zadnji zid pripremljen za montažu na objekat,
- posebni montažni ram.

Poštanski sandučić iz stava 1 ovog člana se od poštanskog sandučića na ključ razlikuje po dimenzijama kućišta i posebnom mehanizmu na donjoj stranici.

Na mehanizam iz stava 2 ovog člana se ubacuje posebno pripremljen metalni okvir sa vrećom i gura do kraja pri čemu se dno pod pritiskom okvira za pražnjenje otvara i pošiljke padaju u vreću. Nakon pražnjenja se dno sandučića izvlačenjem okvira zatvara.

Dimenzije kućišta iz stava 1 ovog člana:

- dužina 410 mm ± 5 mm
- širina 240 mm ± 5 mm
- visina 470 mm ± 5 mm.

Samostojeći poštanski sandučić

Član 6

Sastavni djelovi samostojećeg poštanskog sandučića su:

- kućište,
- vratanca sa tipskom bravom P-1,

Poštanski sandučić iz stava 1 ovog člana je postavljen na betonskom podnožju, ima oblik valjka i na vrhu izbočen krov u obliku kupe.

Na gornjoj strani valjkastog omotača se nalaze tri, od padavina zaštićena proreza za ubacivanje pošiljki tako da onemogućavaju bilo kakvo zapinjanje i otuđivanje poštanskih pošiljki.

Unutar sandučića iz stava 1 ovog člana je namješten nosač sa šarkama koji omogućava jednostavno postavljanje i skidanje poštanske vreće.

Poštanski sandučić iz stava 1 ovog člana je izrađen od nerđajućeg čeličnog lima, debljine 2 mm i zaštićen bojom PANTONE 1235 C. Dimenzije sandučića iz stava 1 ovog člana:

- visina 1300 mm ± 5 mm i $\bar{R}$ 600.

Poštanski sandučić u sklopu zbirnog poštanskog sandučića

Član 7

Poštanski sandučić u sklopu zbirnog poštanskog sandučića je sastavni dio kompleta (garniture) zbirnog poštanskog sandučića sa pregracima na određenoj lokaciji.

Poštanski sandučić iz stava 1 ovog člana izrađuje se u skladu sa čl. 14, 15, 16 i 17 ovog pravilnika.

Član 8

Na poštanskom sandučiću iz člana 3 ovog pravilnika mora se nalaziti samoljepljiva naljepnica o vremenu pražnjenja sandučića, veličine naljepnice od 148 x 83 mm, a sa dvojezičnim natpisom od 222 x 83 mm.

Na poštanskom sandučiću iz stava 1 ovog člana koristi se pismo SS Friz LJuadrata normal 8,65 sa visinom slova od 6 mm.

2. Kućni sandučići

Član 9

Kućni sandučići (u daljem tekstu: KS) namijenjeni su uručivanju pismonosnih pošiljaka.

Vrste i dimenzije kućnih sandučića

Član 10

KS mogu biti individualni i grupni.

Individualni KS su namijenjeni za individualne stambene objekte (npr. kuće), a grupni za objekte sa više stanova.

Unutrašnje dimenzije (minimalne) individualnog KS su:

dužina 250 mm ± 5 mm

širina 90 mm ± 5 mm

visina 350 mm ± 5 mm

Veličina otvora za ubacivanje pošiljaka je:

dužina 240 mm ± 5 mm

širina 30 mm ± 5 mm

Unutrašnje dimenzije (minimalne) grupnog KS su:

dužina 250 mm ± 5 mm

širina 350 mm ± 5 mm

visina 90 mm ± 5 mm.

Veličina otvora za ubacivanje pošiljaka je:

dužina 250 mm ± 5 mm

širina 20 mm ± 5 mm

Član 11

Sastavni djelovi KS su:

- kućište,
- vrata,
- krov
- okvir za natpis,
- brava i
- zatvarač otvora za ubacivanje pošiljaka.

Kućište KS izrađeno je od lima ili sličnih materijala i na gornjoj ili prednjoj strani ima otvor za ubacivanje pošiljaka i odgovarajući broj rupa za zavrtnje, s kojima se pričvršćuje ili ugrađuje na mjesto postavljanja pojedinačno ili u seriji.

Vrata KS moraju imati bravu i pričvršćuju se pomoću šarki ili sličnih tehničkih rješenja, a izrađuju se na način da onemogućavaju prodor padavina u kućište.

Krov KS izrađen je od istog materijala kao i kućište i otvara se najmanje pod uglom od 90 stepeni. Ako je prerez za ubacivanje pošiljaka na prednjoj strani KS, krov može biti fiksni, izrađen i postavljen na način da onemogućava prodor padavina u unutrašnjost KS.

Okvir za natpis imaoca KS se postavlja na vidno mjesto, a veličina okvira za natpis je najmanje 25 x 60 mm.

Brava KS mora imati dva ključa. Otvori za ubacivanje pošiljaka mogu imati ugrađene gravitacione ili opružne poklopce koji onemogućavaju pristup do pošiljke.

3. Zbirni sandučići

Član 12

Zbirni sandučići (u daljem tekstu: ZS) su sandučići sa pregratcima koji se koriste za uručenje po pravilu neregistrovanih pismonosnih pošiljaka i za prijem neregistrovanih pismonosnih pošiljaka bez posredovanja lica zaposlenog kod poštanskog operatora.

Član 13

Zbirni sandučić je komplet (garnitura) koja se sastoji od najviše devet pregradaka za uručenje pismonosnih pošiljaka (u daljem tekstu: UZS) i posljednjeg desetog pregradka za preuzimanje pismonosnih pošiljaka (u daljem tekstu: PZS).

PZS i UZS su prilagođeni za montažu u serijama (garniturama).

PZS se razlikuje od UZS po boji (PANTONE 1235 C) i opremi (logu).

Sastavni djelovi zbirnog sandučića su:

- UZS
- PZS,
- krov
- noseća ploča.

Član 14

Dimenzije UZS i PZS su:

1. Kućište
  - širina 360±5 mm
  - dužina 310±5 mm
  - visina 110 + 10 mm
2. Vratanca
  - dužina 280±1 mm
  - širina 96 ±1 mm
3. Uzani prorez za ubacivanje (pošiljaka)
  - dužina 230 + 5 mm
  - širina 25 + 5 mm.

Član 15

Na prednjoj strani UZS i PZS su vratanca opremljena tipskim ključem P-2, koja kod UZS imaju zaštićen prostor za upis podataka o primaocu, a kod PZS su opremljena poštanskim znakom (logom) univerzalnog poštanskog operatora i oznakom o vremenu pražnjenja sandučića.

Prostor za upis podataka o primaocu kod UZS je zaštićen postojećom providnom plastičnom masom odnosno sličnim materijalom najmanje veličine 80 x 35 mm.

Uzani prorez za ubacivanje pošiljaka je zaštićen pokretnom nadstrešnicom od padavina sa jednostrukim poklopcem i zaštitom od otuđenja.

Član 16

UZS i PZS su izrađeni pojedinačno i mogu se međusobno povezati zajedno sa krovom.

Garnitura ima petougaozni krov sa najvećim uglom do 40 stepeni i ispustima od najviše 100 mm za svaku stranu pojedinačno, osim na zadnjoj strani koja se pričvršćuje na noseći stub.

Boja krova zbirnog sandučića je RAL 6011.

Noseća ploča je osnova za postavljanje garniture zbirnog sandučića i postavlja se na noseći stub ili na objekat. Noseća ploča ima rupe za svaki UZS i PZS ili seriju.

Maksimalni raspon za postavljanje garniture zbirnog sandučića je od 0,5 do 1,7 m od zemlje, mjereno od sredine najnižeg i najvišeg uzanog proreza za ubacivanje pošiljaka.

Zbirni sandučić mora biti izrađen na način da onemogućava prodor padavina i otuđivanje poštanskih pošiljaka.

Član 17

Materijal za izradu ZS i PZS je nerđajući čelični lim kvaliteta Č.4580 ili slični materijal debljine najmanje 1 mm.

Materijal za noseći stub je "L" profil (Č.0361) 35 x 35 x 2 mm i šavna cijev 20 x 40 x 2 mm pocinčan i ofarban. Šavna cijev je profila R 89 x 4 mm (3 cola).

Noseća ploča je od materijala Č.0361 ili sličnog materijala debljine 4 mm, pocinčana i ofarbana.

4. Poštanski žig

Član 18

Poštanski žig se koristi za žigosanje (označavanje) poštanskih pošiljaka, kao i žigosanje manipulativnih i računskih isprava koje se odnose na prenos poštanskih pošiljaka.

Poštanski žig može biti redovni i prigodni.

Redovni poštanski žig

Član 19

Redovni poštanski žig je poštanski žig koji služi za opštu upotrebu i koristi se zavisno od potreba poštanskog saobraćaja.

Vrste redovnog poštanskog žiga su:

- Ručni,
- T žig,
- Mašinski,
- Kompjuterski.

Član 20

Ručni žig je sastavljen od tri glavna dijela i to: kostur, držač žiga i beskonačne trake sa brojevima 0-9, 0-12, 2000-2011.

Kostur i beskonačne trake sa brojevima su izrađeni od specijalne plastične mase, a držač žiga je ojačan čeličnim limom.

Držač ili rukohvat žiga napravljen je od plastične mase koji omogućava dobre otiske žiga.

Dimenzije žiga su visina 17,5 cm, širina 8,4 cm, otisak kružnog oblika prečnika 30 mm. Kostur žiga je izrađen iz jednog komada i na donjem dijelu ima krug prečnika 30 mm.

Naziv jedinice poštanske mreže (u daljem tekstu: JPM), odnosno poštanskog operatora se gravira u luku kruga, tako da je naziv na gornjem dijelu otiska u obliku polukruga i u sredini, a u donjem dijelu otiska se poštanski broj gravira paralelno sa datumom i u sredini, odnosno poštanski broj se gravira u luku kruga i u sredini.

Identifikaciono slovo žiga se gravira u sredini iznad pravougaonog otvora i za njegovu identifikaciju se koriste mala štampana slova abecede.

Pravougaona površina na kojoj se u vodoravnom redu simetrično gravira poštanski broj određena je gornjom stranom, koju čini tetiva na unutrašnji krug prečnika 22 mm i donjom paralelnom stranom, koju čini tetiva na krug prečnika 28 mm. Gornja strana ovog pravougaonika je udaljena od donje ivice pravougaonog otvora 2 mm i donje strane 6 mm.

Kružna linija otiska žiga ima spoljašnji prečnik 30 mm, a debljina otiska je 0,3 mm.

Dimenzija slova za graviranje naziva JPM, odnosno poštanskog operatora su: visina 3 mm, širina 2,5 mm, debljina 0,5 mm. Udaljenost brojeva od unutrašnje ivice kružne crte otiska žiga je 0,7 mm. Razmak između slova je 0,5 mm za sve nazive sa više od 3 slova, a za nazive od tri slova razmak je 3 mm.

Nazivi JPM, odnosno poštanskog operatora, koji se zbog velikog broja slova ne mogu gravirati sa propisanim dimenzijama slova, graviraju se sa slovima sledećih dimenzija: visina 3 mm, širina do 2 mm, debljina 0,3 mm, razmak 0,3 mm na krugu graviranja prečnika 22 mm.

Dimenzije otisaka brojeva za poštanski broj su: visina 4 mm, širina do 0,2 mm, debljina 0,5 mm, razmak 1 mm.

Dimenzije otisaka brojeva za dan, mjesec i godinu su: visina 3 mm, širina do 1,3 mm i debljina 0,2 mm. Za graviranje brojeva na žigu koriste se arapski brojevi.

Svako slovo ili znak u nazivu i razmaku se broje kao jedno mjesto za graviranje.

Na područjima na kojima se koriste dvojezični natpisi, nazivi se ispisuju na jeziku u službenoj upotrebi i jeziku pripadnika nacionalnih i etničkih grupa. Nazivi se odvajaju sa crtom-tireom dužine 2,5 mm.

Ako se nazivi ne mogu gravirati zbog oblika slova, razmak između slova na krugu graviranja prečnika 22 mm smanjuje se sa 0,5 na 0,4 odnosno 0,3 mm.

Ispod naziva se u sredini ravne površine kruga vodoravno postavljaju dvocifrene oznake za dan, mjesec i godinu i to za oznaku dana i mjeseca se gravira crta- tire, a ispred jednocifrenih oznaka se upisuje nula.

Gravirani fiksni djelovi žiga (krug, indentifikaciono slovo, naziv JPM, odnosno poštanskog operatora i poštanski broj) moraju biti u istoj ravni. Datum mora biti veličine za 0,01 mm veći od fiksnih graviranih oznaka, a cjelokupni kliše mora obezbijediti jasan i ravnomjeran otisak na cijeloj površini.

Težina žiga sa jastučetom iznosi 220 grama $\pm$ 10%.

Član 21

T žig je žig koji se koristi za obilježavanje poštanskih pošiljaka koje nijesu ili nijesu dovoljno plaćene (frankirane) po cjenovniku.

T žig se izrađuje od istog materijala i ima iste sastavne dijelove kao i ručni žig.

Dimenzije T žiga su: otisak kružnog oblika je prečnika 16 mm, u sredini kruga nalazi se slovo T napisano pismom FrizQuadrata Bold 15 sa visinom slova od 10 mm s tim što je udaljenost slova T od donje i gornje ivice kružne linije 3 mm.

Član 22

Mašinski žig ima spoljašnji prečnik kružne linije od 25 od 33 mm. Dimenzije slova, brojeva, znakova i razmaka su jednake kao kod ručnog žiga. Promjenom površine žiga se srazmjerno mijenjaju i slova, brojke, znakovi i razmaci.

Identifikaciono slovo se kod žiga upotrebljava (gravira) samo u slučaju, kada se u JPM upotrebljavaju dvije ili više mašina za žigosanje.

Naziv JPM, odnosno poštanskog operatora se gravira u luku kruga, tako da se naziv nalazi na gornjem dijelu otiska u obliku polukruga i u sredini, a u donjem dijelu otiska se poštanski broj gravira paralelno sa datumom i u sredini, ili u luku kruga i u sredini.

Za oznaku godine se može koristiti dvocifreni ili četvorocifreni broj. Datum se označava umetanjem ili okretanjem brojčanika sa brojevima. Valovita slova (6 do 8 slova) se graviraju na desnoj strani okruglog dijela otiska, a umjesto njih se može upotrijebiti, odnosno gravirati odgovarajući tekst i/ili crtež, odnosno drugo likovno rješenje.

Tolerancija za izradu kostura žiga, osim klišea mogu biti $\pm$ 0,5 mm.

Član 23

Kompjuterski žig ima oblik i veličinu žiga (otiska), prilagođenu potrebama, odnosno prostoru na dokumentu koji se žigoše.

Kompjuterski žig mora sadržati sledeće podatke:

- naziv JPM, odnosno poštanskog operatora,

- poštanski broj,
- datum,
- radno mjesto, odnosno podatak o odgovornom zaposlenom.

Pored obaveznih podataka može sadržati i druge podatke, kao npr. sat, prijemni broj, vrstu pošiljke, označenu vrijednost, iznos poštarine, šifru, adresu i slično.

Dimenzije obaveznih podataka moraju biti po pravilu iste veličine, kao za ručni žig.

Prigodni poštanski žig

Član 24

Prigodni poštanski žig služi u iste svrhe kao i redovni poštanski žig, a njime se obilježava neki prigodni događaj.

Prigodni poštanski žig može imati oblik bilo koje geometrijske slike, s tim što najduža dimenzija, odnosno prečnik geometrijske slike ne može biti kraći od 25 mm ni duži od 33 mm, s tim što je najmanja veličina slova i brojeva 2 mm.

Prigodni poštanski žig može biti izrađen od metala ili tvrde plastike i može sadržati prigodni tekst, amblem ili crtež kojim se obilježava događaj.

Obavezni elementi prigodnog poštanskog žiga su:

- naziv JPM, odnosno poštanskog operatora,
- dan, mjesec i godina upotrebe.

Član 25

Oprema poštanske mreže mora biti standardnog kvaliteta.

Član 26

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Republike Crne Gore".

Broj: 01-2292/2

Podgorica, 19. juna 2006. godine

Ministar,

mr Predrag Bošković, s.r.